

Supplerende samlenotat forud for rådsmøde (almindelige anliggender) den 17. marts 2015

5. Koordinations- og samarbejdstiltag for at facilitere konsulær beskyttelse af ikke-repræsenterede unionsborgere i tredjelande

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Med hjemmel i art. 23 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde har Kommissionen 14. december 2011 fremlagt forslag til direktiv om konsulær beskyttelse af unionsborgere i udlandet. Forslaget skal erstatte rådsbeslutning om konsulær beskyttelse (1995). Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet. Forhandlingerne har pågået siden 2012 men har nu momentum, således at direktivet forventes vedtaget inden for kort tid. Formålet med forslaget er at sikre national lovgivningsmæssig forpligtelse til at yde konsulær bistand til ikke-repræsenterede EU-borgere i 3. lande. Forslaget skønnes ikke have væsentlige konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

2. Baggrund

Kommissionen har den 14. december 2011 fremlagt forslag til nyt direktiv om konsulær beskyttelse af unionsborgere i udlandet, der skal erstatte den nuværende rådsbeslutning 95/533/EF om konsulær beskyttelse. Forslaget er fremsat med hjemmel i art. 23 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), hvorefter Rådet efter en særlig lovgivningsprocedure og efter høring af Europa-Parlamentet kan vedtage direktiver om koordinations- og samarbejdsforanstaltninger inden for det konsulære område. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (generelle anliggender) d. 17. marts 2015, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde mhp. vedtagelse.

3. Formål og indhold

Kommissionen ønsker med direktivet at sikre en national lovgivningsmæssig opfølgning på den eksisterende traktatmæssige forpligtelse for EU-medlemsstaterne til at yde konsulær bistand til ikke-repræsenterede EU-borgere i tredjelande. Ifølge Kommissionen er den kortfattede ordlyd af traktatens artikel ikke tilstrækkelig til at sikre en effektiv ret med konkret indhold, herunder da der er forskel på national lovgivning og praksis med hensyn til det grundlæggende begreb konsulær beskyttelse af unionsborgere, hvis medlemsstat ikke er repræsenteret. Ifølge Kommissionen vil direktivet ikke pålægge EU-medlemsstaterne nye forpligtelser, men vil alene sikre ikke-diskrimination af ikke-repræsenterede EU-borgere i forhold til landets egne borgere.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har den 10. oktober 2012 afgivet sin udtalelse om forslaget. Europa-Parlamentet har godkendt forslaget med en række ændringsforslag, opfordret Rådet til at notificere Europa-Parlamentet, hvis Rådet agter at afvige fra den af Europa-Parlamentet

foreslåede tekst samt at konsultere Europa-Parlamentet hvis Rådet agter at ændre Kommissionens forslag substantielt.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører i forslaget, at konsulær beskyttelse for ikke-repræsenterede EU-borgere per definition vedrører en grænseoverskridende dimension, hvorefter unionsborgeres rettigheder udstrækkes uden for EU's grænser.

Regeringen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da mulighederne for at sikre konsistens i samarbejdet og koordinationen mellem EU's medlemsstater bedst kan sikres på EU-plan.

6. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Danmark har ikke en selvstændig konsulær lovgivning. Der indgår alene en kort formulering om konsulær bistand i Lov om Udenrigstjenesten. En vedtagelse af direktivet i den nuværende form forventes at medføre behov for tilpasning af dansk lovgivning f.eks. i form af ny lovgivning eller ændret lovgivning.

7. Konsekvenser

Forslaget skønnes ikke have væsentlige konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Forslaget har været i høring i Specialudvalget for institutionelle spørgsmål, hvilket ikke gav anledning til bemærkninger.

9. Forhandlingssituationen

Forslaget har været genstand for forhandlinger i mere end to år. Der har hidtil været modstand fra en række medlemslande mod at afslutte forhandlingerne, men der synes nu at være opstået en situation, hvor et kvalificeret flertal ikke vil modsætte sig vedtagelse af direktivet.

Formandskabet har derfor tilkendegivet at forelægge sagen til godkendelse for Rådet inden for kort tid.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen finder, at det eksisterende konsulære EU-samarbejde fungerer godt også i forhold til ikke-repræsenterede EU-borgere i tredjelande, og der ses på den baggrund ikke særskilt behov for et konsulært direktiv. Regeringen arbejder for, at ikke-hensigtsmæssige elementer i teksten bliver fjernet. Dette er i vid udstrækning allerede sket, således at forslaget i dag er mindre bebyrdende end det oprindelige forslag. Således er forslaget mindre bureaukratisk end det oprindelige forslag, og det er bl.a. blevet præciseret, at et medlemsland til hver en tid kan vælge selv varetage behandlingen af en konsulær sag, uagtet at den finder sted i et land, hvor Danmark ikke er repræsenteret. En vedtagelse af direktivet vil derfor altovervejende medføre en formalisering af allerede eksisterende forpligtelser og praksis.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Folketingets Europaudvalg har modtaget grund- og nærhedsnotat om sagen den 31. januar 2012.